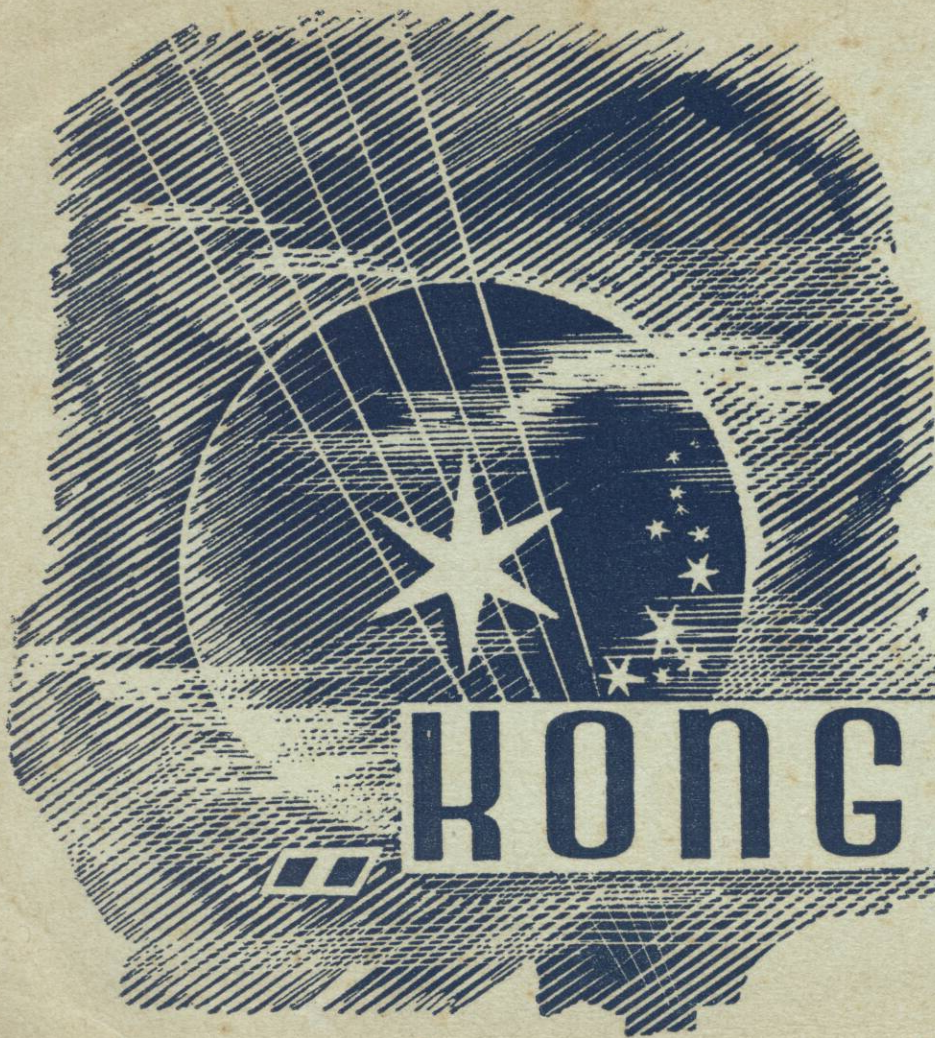

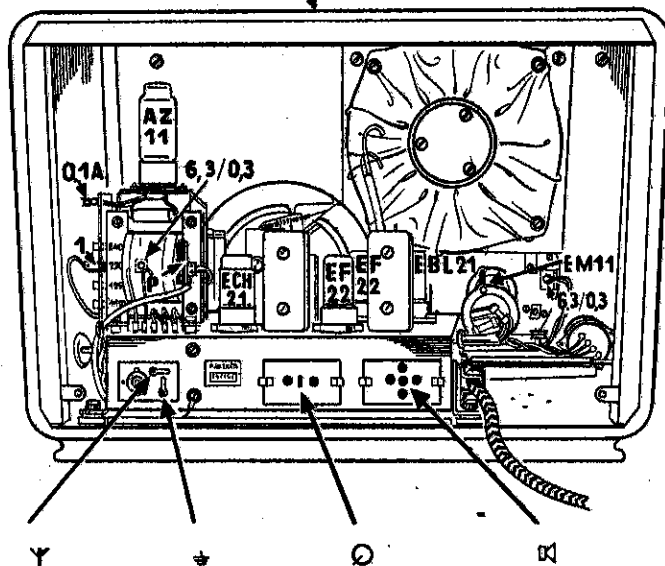

Handwritten text, possibly a signature or date, in the upper right corner.

KONGRES"

»KONGRES«

Jste šťastným majitelem moderního přijímače »KONGRES«, který Vám připraví mnoho příjemných chvil a zábavu podle Vašeho přání. Jde jen o to, abyste využil plně všech jeho dobrých zařízení pro dokonalý poslech. Přečtěte si proto pozorně tento návod — poví Vám vše, co k tomu potřebujete.

Pohled do přijímače »KONGRES« po odejmutí zadní stěny.

1 zástrčka pro přepojování napětí	D přípojka gramofonové přenosky
Y anténa	S přípojka dalšího reproduktoru
Z uzemnění	P tepelná pojistka

JAK UVÉSTI PŘIJÍMAČ DO CHODU

Po vybalení přijímače vyšroubujte 2 šroubky, kterými jest přichycena zadní stěna.

• DŮLEŽITÉ UPOZORNĚNÍ!

Při odejmutí zadní stěny a během jakýchkoli vnitřních zásahů nepřipojujte z bezpečnostních důvodů nikdy přijímač na síť. Přijímač je z továrny přesně vyvážen, proto netočte a nehýbejte součástkami umístěnými uvnitř přijímače, jež jsou určeny pro toto vyvážení.

• ELEKTRONKY

Přesvědčte se podle obrázku, zda jsou elektronky na svých místech. Normálně jsou elektronky zasazeny do objímek již v továrně. Kdyby však byla některá ze své objímky vysunuta, nebo kdyby bylo nutno některou nahradit, počínajte si takto:

Elektronky jsou opatřeny vodícím klíčovým kolíčkem. Zasuňte jej do otvoru ve středu objímky, natočte elektronku tak, aby zapadla a potom ji zatlačte do objímky. Elektronku lze vyjmout prostým vytážením. Při vyjímání elektronku nepačte ani neotáčejte, mohli byste ji zničit.

Při osazování přijímače elektronkovým ukazatelem ladění EM 11 stáhněte nejdříve jeho objímku z vodícího kolíčku směrem

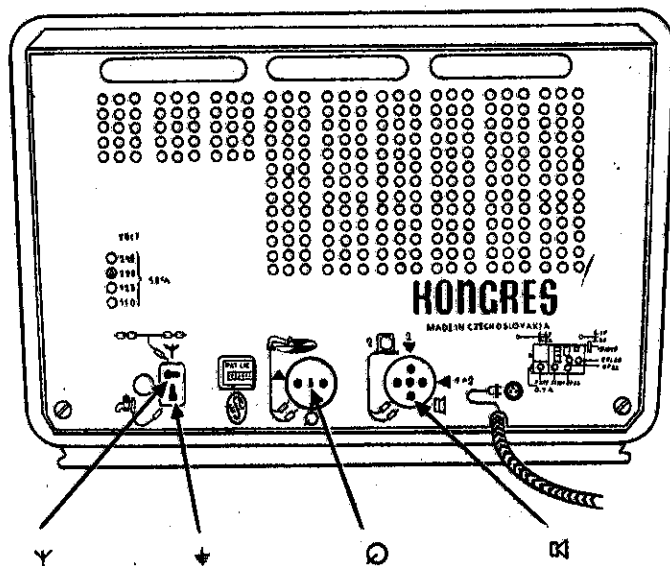
k zadní stěně přijímače. Je-li třeba nahradit některou z osvětlovacích žároveček (6,3 V, 0,3 A), sevřete párový držák její objímky a vysuňte jej z otvoru, na jehož okraji je zaklesnut; žárovčičku pak snadno vyřoubujete. Pára držáků jsou opatřena několika zářezy, které umožňují zaklesnout žárovčičku do otvoru tak, aby prosvětlení stupnice bylo rovnoměrné. Kdyby Vám výměna optického ukazatele ladění nebo osvětlovacích žároveček působila obtíže, svěťte ji raději svému dodavateli.

• PŘIPOJENÍ NA SÍŤ

Přijímač lze napájet pouze ze střídavé sítě 50 per/sec. Než zasunete přírodní šňůru do síťové zásuvky, přesvědčte se, že-li přijímač přepnut na napětí Vaší sítě. Údaje o napětí a druhu proudu ve svém bytě zjistíte nejlépe na elektroměru. Jednopolová zástrčka „1“ (viz obrázek), označená bílou značkou, musí být nasunuta do kontaktu síťového transformátoru, označeného shodným údajem. Kdyby údaj vedle kontaktu nesouhlasil s napětím sítě, zasuněte jej do kontaktu s příslušným označením. Přijímač lze přepojit na 110, 125, 220 a 240 V, takže s přípustnými úchytkami lze jej připojit na všechna běžná napětí.

• POJISTKA

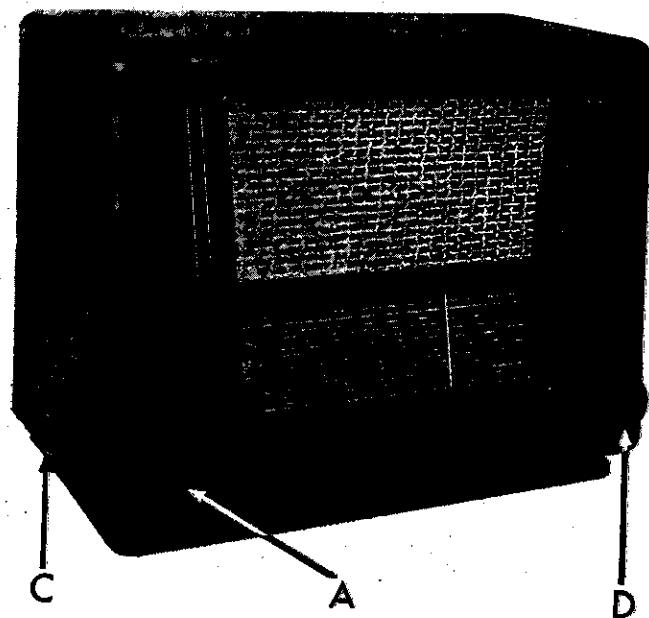
Přijímač je před vážnějším poškozením chráněn tepelnou a tavnou pojistkou. Je-li trubková (tavná) pojistka 0,125 A přetavena, svítí

Pohled na zadní stranu přijímače.

Y antena
↓ uzemnění

Q připojka gramofonové přenosky
M připojka dalšího reproduktoru

Knořlíky pro obsluhu.

- A** síťový vypínač a regulátor
hlasitosti
D ladící knořlík

- C** volič přednesu (řízení odladi-
vosti a zabarvení reprodukce)

sice stupnice, ale elektronkový ukazatel ladění (magické oko) nesvítí zeleně. Nesvítí-li ani stupnice, ani ukazatel ladění, je přerušena pojistka tepelná, což zpravidla svědčí o vážnější poruše v přístroji. Pojistka smí být nahrazena event. opravena teprve po odborné prohlídce a odstranění závady. Je-li vše upraveno podle těchto pokynů, zasuňte zadní stěnu do drážky v horní části skříně a dole ji přišroubujte dvěma k tomu určenými šroubky.

• PŘIPOJOVACÍ ZDÍŘKY

Antenní přívod zasuňte do zdířky označené Ψ , přívod do uzemnění do zdířky označené $\star$. Na zdířky označené $\square$ můžete připojit další nízkohomový reproduktor (impedance asi 5 ohmů), tedy elektrodynamický reproduktor bez výstupního transformátoru. Zapojíte-li jej do zdířek položených svisle, vypnete reproduktor v přijímači; zapojíte-li jej do zdířek položených vodorovně, hrají oba reproduktory.

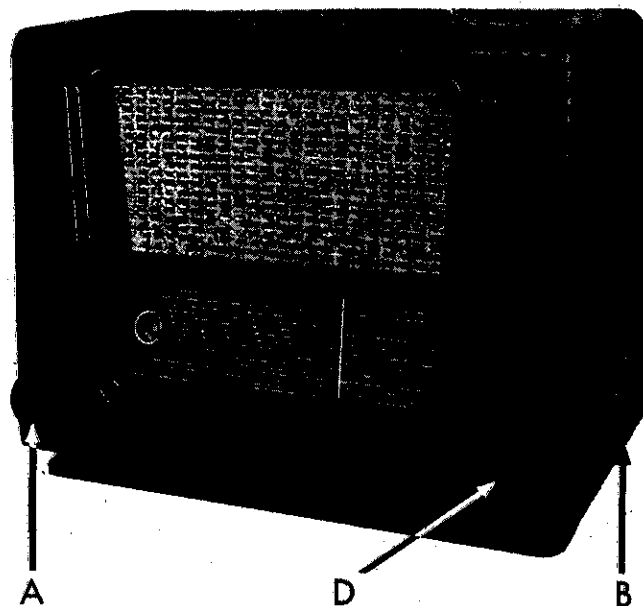
Chcete-li přehrávat gramofonové desky, připojte přenosku na zdířky označené $\odot$ a přepněte vlnový přepínač „B“ (na pravém boku přijímače) do jeho levé krajní polohy, kdy indikátor vlnového přepínače (v pravé části ladící stupnice) ukazuje značku „G“. Hlasitost a zabarvení reprodukce se řídí stejnými knořlíky jako rozhlas (A a C). Přenoska může zůstat zapojena i při příjmu rozhlasu.

OBSLUHA PŘIJIMAČE

Je-li přijímač správně připojen podle předchozích pokynů, zapněte přístroj vytáhnutím knoflíku „A“ (knoflík nalevo od ladící stupnice), až uslyšíte klapnutí. Knoflík nechte přitom vytočen zcela doleva. Zapnutím proudu se osvětlí ladící stupnice a po zahřátí elektronek, které trvá asi 15 vteřin, je přijímač připraven k provozu. Knoflíkem vlnového přepínače „B“ (na pravé boční stěně přijímače) zapněte vlnový rozsah, na kterém vysílá žádaný vysílač. Polohu vlnového přepínače ukazuje římská číslice v okénku vpravo na stupnici; číslo je shodné s označením vlnového rozsahu. Přijímač má 4 vlnové rozsahy, a to:

- I. 13,5– 20 m (22,5–15 Mc) první krátkovlnný rozsah
- II. 24,5– 52 m (12,2–5,8 Mc) druhý krátkovlnný rozsah
- III. 195 – 600 m (1540–500 kc) středovlnný rozsah
- IV. 700 –2000 m (430–150 kc) dlouhovlnný rozsah.

Je-li zvolený vysílač na dlouhých nebo středních vlnách, nařídíte knoflík voliče přednesu „C“ (na levém boku skříně) na úzké pásmo, t. j. do čtvrté polohy, otáčíte-li knoflíkem ve směru hodinových ručiček; přitom je značka Δ na knoflíku proti bílé značce na okraji bakelitové misky. Pak nařídíte otáčením knoflíku „D“ (knoflík vpravo od ladící stupnice) stupnicový ukazatel tak, aby se kryl s políčkem žádaného vysílače, nebo aby udával přibližně jeho vlnovou délku.

Knoflíky pro obsluhu.

A síťový vypínač a regulátor
hlasitosti

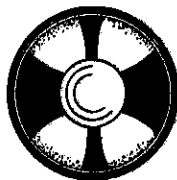
B přepínač vlnových rozsahů
D ladící knoflík

Na krátkých vlnách (rozsah I a II) pracují téměř všechny vysílače na pásmech určených pro vysílání rozhlasu. Tato pásma zabírají jen malé úseky krátkovlnných stupnic a jsou na nich zřetelně vyznačena řádkou čtverečků, které přesněji určují polohu zachyceného vysílače a usnadní jeho opětné vyhledání. Poněvadž na těchto pásmech je ostrost ladění podstatně větší, možno ladit přijímač i v jiných polohách knoflíků voliče přednesu „C“. Abyste vysílač nepřejeli aniž jste ho zaslechli, otáčejte ladícím knoflíkem velmi opatrně.

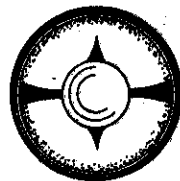
Při ladění pozorujte elektronkový ukazatel (magické oko) vlevo na stupnici a jemně otáčejte ladícím knoflíkem v obou směrech tak, aby vzdálenost mezi zeleně svítícími ploškami byla co nejmenší. Ukazatel ladění má dvě různě citlivé části; svítící plošky méně citlivé části se přibližují jen při naladění na silný vysílač. Je-li při ladění knoflík „A“ vytočen zcela doleva, je vyladění tiché, bez vedlejších šumotů.

nenaladěno

naladěno
na slabý vysílač

naladěno
na silný vysílač

Knoflíkem „A“ (vlevo od ladící stupnice) si nyní naříďte přiměřenou hlasitost přednesu. Otáčíte-li tímto knoflíkem ve směru hodinových ručiček, reprodukce se zesiluje, v opačném směru se zeslabuje.

Jakost a zabarvení přednesu si upravte knoflíkem voliče přednesu „C“ (na levém boku skříně). Voličem se řídí jednak odladivost (selektivita), jednak zabarvení reprodukce. Jeho polohu označuje znak na knoflíku proti bílé značce na okraji bakelitové misky. Jednotlivé polohy a znaky zleva doprava mají tento význam:

1. poloha označená potlačuje hluboké tóny – místní a silné vysílače, řeč
2. poloha označená nejmenší odladivost – místní a silné vysílače, hudba
3. poloha označená střední odladivost – střední silné vysílače, řeč i hudba
4. poloha označená největší odladivost – slabé a vzdálené vysílače, řeč i hudba
5. poloha označená potlačuje vysoké tóny – rušené vysílače, řeč i hudba.

Užívejte podle možnosti pro přednes hudby polohy 2 (široký trojúhelník), kdy je jakost přednesu nejlepší. Je-li však přijímaný vysílač slabý nebo rušený, použijte ostatních poloh s větší odladivostí. Při řeči lze srozumitelnost některých vysílačů zlepšit, přepnete-li volič přednesu do 1 polohy, v níž jsou hluboké tóny částečně potlačeny. Přepnutím voliče přednesu do pravé krajní polohy (poloha 5) lze mnohdy zmenšit rušení sousedním vysílačem, žumění nebo pískání.

Přijímač vypnete zasunutím knoflíku „A“ až opět klapne vypínač.

• ANTENA A UZEMNĚNÍ

Chcete-li přijímače plně využít, připojte jej na dobrou vnější antenu, neboť příjem, kterého dosáhnete, závisí velkou měrou na použité anteně a uzemnění. Dobrá antena má být zavěšena co možno nejvýše ve volném prostoru, v délce 20–25 m (i se svodem). V oblastech zamořených poruchami doporučuje se použít anteny se stíněným svodem; pak je však nutno prodloužit antenu o stejnou délku, jakou má její stíněná část. Antenu umístíte pokud možno daleko od rušivých zdrojů (elektromotorů, vedení silnoprůdových, telefonních atd.) a od kovových žlabů střech a okapů. Přijímač postavte co nejbližší místům, kde je antena zavedena dovnitř místnosti.

Z nouze nebo při jiných podmínkách stačí k příjmu silných vysílačů také náhražková nebo pokojová antena. Rovněž uzemňovacího vedení lze použít jako anteny; v tom případě zůstává uzemňovací zdířka volná. Uzemnění proveďte měděným drátem o průměru asi 1,5 mm a vedte jej co nejkratší cestou k uzemňovací desce, k trubce nebo vodovodnímu potrubí. Uzemňovací desku nebo trubku nutno zakopat nebo zarazit do země, aby dosahovala stále vlhké půdy. Uzemňujete-li na vodovodní potrubí, je třeba trubku v místě připojení leskle oškrabat a použít dobře přiléhající svorky.

• RUŠENÍ A STÁLOST PŘÍJMU

Ačkoli přijímačem lze dosáhnout takové odladivosti (selektivity), že dalším zvyšováním by se zhoršil podstatně přednes, nesmíte očekávat, že budete přijímat všechny vysílače zcela bezvadně. Rozhlasové pásmo je totiž vysílači tak přepínavě, že mnohé z vysílačů pracují v těsnějším vlnovém sousedství než 9 kc, kteréhožto pásma je nezbytně zapotřebí k dobré reprodukci; pracují dokonce na společné vlně. Abyste přijímali rušený vysílač co nejlépe, musí být přijímač přesně naladěn na žádanou vlnu. Nepřesným naladěním se zhorší nejen jakost přednesu, nýbrž i odladivost a také poruchy jsou mnohem silnější. Odladivost (selektivitu) lze u tohoto přijímače řídit voličem přenesu „C“

(knoflík na levém boku přijímače). Je-li volič přednesu natočen do 4. polohy (otáčíte-li knoflíkem ve směru pohybu hodinových ručiček), kdy je nejužší značka „Δ“ proti bílé značce na okraji bakelitové misky, dosáhnete nejvyšší prakticky možné ostrosti ladění. Je-li příjem přesto rušen sykoty nebo pískáním, pomůže mnohdy potlačení vysokých tónů. Toho dosáhnete přepnutím knoflíku do páté krajní polohy (značka). Přepnutím voliče do třetí nebo druhé polohy zlepšíte postupně jakost přednesu, ale zhoršíte odladivost přijímače; proto ve druhé poloze voliče lze přijímat jen silné a nerušené vysíláče.

Je-li příjem rušen elektrickými stroji v sousedství, poraďte se s odborníkem, který určí, zda poruchy odstraní stíněný svod anteny, nebo zda je třeba provést opatření přímo na rušících. Při soumraku se někdy stává, že síla přijímaných signálů se mění a přednes není stálý. Tento zjev nazýváme únikem (fading). Přijímač je opatřen samočinným vyrovnáváním citlivosti, takže hlasitost přednesu je udržována stále stejná. Zeslábně-li však přijímaná vlna příliš, což se stává zvláště na krátkých vlnách, nebo je-li vinou špatné anteny příjem vůbec příliš slabý, nemůže ani samočinné vyrovnávání hlasitosti udržet příjem stálý.

• PŘÍJEM KRÁTKÝCH VLN (13,5–52 m)

Zvláštní předností krátkých vln je možnost přijímat vysíláče z velkých vzdáleností a poměrně malé rušení příjmu atmosférickými poruchami, které zvláště v létě znemožňují poslech na středních a dlouhých vlnách. Příjem na krátkých vlnách není však tak stálý a spolehlivý jako na vlnách delších. Jsou dny, kdy je příjem velmi špatný a jindy opět předčí veškerá očekávání.

Rovněž podmínky příjmu na různých pásmech se liší. Vlny kratší než 20 m (13,5 a 20 m pásmo) jsou tak zvané vlny denní a proto vysíláče pracující na těchto vlnách lze nejlépe přijímat, je-li dráha jejich šíření převážně ozářena denním světlem.

Vysíláče s vlnovou délkou mezi 20 a 30 m (25 a 30 m pásmo) jsou dobře slyšitelní jak ve dne, tak i v noci. Vysíláče s délkou vlny kolem 50 m (pásmo 40 a 50 m) jsou vysloveně noční. Jejich příjem se daří na větší vzdálenosti, není-li dráha, kterou musí překlenout, ozářena denním světlem.

